

Leeswijzer

bij de 'Handreiking homoseksualiteit' van de pastorale raden van de GKv Rotterdam-Stad

Het onderwerp 'homoseksualiteit' is een belangrijk thema, dat de hele gemeente aangaat, homoseksuelen en heteroseksuelen. Uiteraard willen we graag dat de *Handreiking* gelezen wordt, en ook dat die besproken wordt. Het beste kan dat in een gezelschap van zowel heteroseksuele als homoseksuele mensen. Als er geen homoseksuele mensen (voor zover bekend) meedoen in de bespreking: houd hen wel altijd in gedachten, zo concreet mogelijk (dat kan natuurlijk het beste als je iemand kent).

De kringen zijn een goede plaats voor zo'n bespreking. Ten behoeve van de lectuur en de bespreking geven we de volgende suggesties en aanwijzingen.

1. De *Handreiking* gaat over twee aspecten van het thema 'homoseksualiteit': het pastorale aspect (hoe gaan we in de christelijke gemeente als homo- en heteroseksuele mensen met elkaar om?) en het ethische aspect (wat kunnen we zeggen over de vraag wat God vindt van homoseksualiteit?). Oftewel: 'aanvaarding' en 'richting zoeken'.

Deze twee aspecten kunnen we ervaren als aan elkaar tegenstrijdig. We voelen ons vaak heen en weer geslingerd (dat was ook zo bij het schrijven van de *Handreiking*) tussen het feit dat overal waar de Bijbel homoseksualiteit ter sprake brengt, dat op een afwijzende manier gebeurt, en ons verlangen om homoseksuele mensen in liefde te aanvaarden.

Het is goed om je van die spanning bewust te zijn. Dat kan door het bekijken van een videoclip bij het nummer *Vidrar vel til loftarasa* van de IJslandse band Sigur Rós, te vinden op Youtube¹:

<http://www.youtube.com/watch?v=I30H7mhfLe8> (7 minuten). Je zou die als kring kunnen bekijken (samen, of elk thuis als voorbereiding), en die kunnen bespreken óf als inleiding op de bespreking van de *Handreiking*, óf als afronding daarvan. Aandachts- en besprekingspunten bij deze videoclip zijn:

- wat betekent het voor iemand om te ontdekken dat hij/zij homoseksueel is?
- gevoelsmatige negatieve reacties op homoseksuele uitingen (zie de non-verbale uitingen in de videoclip: boosheid, pijn, afkeer, agressie...)
- betekent het afkeuren van homoseksuele daden dat je de bijbel (als het boek van de naastenliefde) laat vallen (zoals in de videoclip gebeurt)?

2. Een overzicht van de inhoud van de *Handreiking*:

- In de *Inleiding* komen de motieven aan de orde om de *Handreiking* te schrijven, en wordt het gebruik van een paar termen uitgelegd.
- In hoofdstuk I (*Doel en uitgangspunten*) wordt uitgelegd dat het in de *Handreiking* gaat (zoals hierboven bij punt 1 al is gezegd) over het pastorale aspect en het ethische aspect van het thema 'homoseksualiteit'. Aandacht voor het ene aspect mag aandacht voor het andere aspect niet in de weg staan.
- In hoofdstuk II (*De Bijbel open*) worden teksten besproken die meestal worden aangehaald als het gaat over homoseksualiteit (§ II.1). Nadat er conclusies zijn geformuleerd (§ II.2) volgen twee paragrafen (§ II.3 en 4) die zeggen: het gaat niet om losse teksten alleen (al hebben die zeker veel te zeggen), maar om de hele lijn van de bijbel (waarop die teksten markeringspunten zijn): van Gods schepping naar Gods koninkrijk, met Jezus Christus in het centrum.

¹ Verwijzing ontleend aan 'Homo in de klas', lesbrieff voor klas 3 HAVO/VWO van GRIP/Contrario

- In hoofdstuk III (*De Bijbel en homoseksuele relaties*) wordt vanuit wat in hoofdstuk II gevonden is gesproken over de (on)mogelijkheid van een homoseksuele relatie. Ook wordt in dat hoofdstuk besproken hoe je op een positieve manier over homoseksualiteit zou kunnen denken.
- Tenslotte wordt in hoofdstuk IV (*Omgaan met homoseksualiteit*) geschreven over de omgang met homoseksuele broers en zussen in de gemeente. Hoe kunnen we de richting vasthouden die God ons wijst, en tegelijk elkaar aanvaarden in de gemeente?

3. Het is belangrijk om de twee genoemde aspecten van het thema (het ethische en het pastorale) niet van elkaar te scheiden. Tegelijk is het voor de bespreking verstandig om ze wel te onderscheiden, en ze afzonderlijk te bespreken.

- Wat betreft het *ethische* aspect: daarover gaat m.n. hoofdstuk II. Focus je niet helemaal op de besproken teksten (§ II.1). Die teksten zijn natuurlijk belangrijk. Maar er is eigenlijk geen verschil van mening over de conclusie (zoals die in § II.2 wordt getrokken) dat de Bijbel negatief spreekt over homoseksueel geslachtsverkeer.
De discussie begint meestal pas echt als er vragen aan de orde komen als: heeft de Bijbel weet van homoseksualiteit als geaardheid op de manier waarop wij daar in onze tijd weet van hebben? En: is het niet willekeurig om het verbod in het Oude Testament op homoseksueel geslachtsverkeer nog wel te laten gelden, maar andere geboden uit het Oude Testament niet? (§ II.3)
Beslissend (en dat is dan ook het belangrijkste besprekingspunt) is de vraag: wat is de doorgaande lijn, of: de diepere laag in de Bijbel als het gaat over relaties en seksualiteit? (§ II.4)
- Wat betreft het *pastorale* aspect: daarover gaat het (na de oproep in § I.4) vooral in hoofdstuk IV. Ben je werkelijk bereid homoseksuele mensen als broers en zussen in de Heer te aanvaarden? Wat vraagt dat van jezelf? Hoe kunnen homoseksuele gemeenteleden heteroseksuele gemeenteleden daarbij helpen? Bedenk daarbij ook wat in de Inleiding genoemd wordt: er zijn verbindingen met andere situaties waarin mensen zich kunnen bevinden, bij voorbeeld als het om eenzaamheid gaat.

Als concrete hulp bij de bespreking van de *Handreiking* volgt op de volgende bladzijde per paragraaf (of aantal paragrafen) een gespreksvraag.

Graag vernemen we als pastorale raden de reacties van de kringen op de *Handreiking* (dat kan via de beide predikanten). Mede aan de hand van die reacties zullen we nagaan of, en zo ja, hoe de *Handreiking* verder binnen en met de gemeente besproken zal worden (daarbij kan gedacht worden aan gemeentevergaderingen en/of leerdiensten).

We kunnen ons goed voorstellen dat de handreiking of gesprekken over dit onderwerp vragen bij je oproepen die je liever niet in je kring of met je ouderling wilt bespreken. Ook kan het zijn dat je al langer met vragen over dit onderwerp rondloopt die je graag eens bij iemand zou willen neerleggen. Binnen de gemeente is iemand beschikbaar die zelf homoseksueel is en die open staat voor gesprek met mensen die zoeken naar de wil van God hierin. De gesprekken zullen volstrekt vertrouwelijk zijn; het betreffende gemeentelid geeft geen terugkoppeling van deze gesprekken aan de kerkenraad. Het gemeentelid is bereikbaar via handreikingrotterdamstad@gmail.com.

De Pastorale Raden van Centrum en Delfshaven

Voor reacties:

henktenbrinke@hetnet.nl (ds Henk ten Brinke)

jhaak85@hetnet.nl (ds Matthijs Haak)

I Doel en uitgangspunten

- 1.1 Vind je de we mogen verwachten dat Gods Woord richting wijst op het gebied van homoseksualiteit?
- 1.2 - 1.5 Aanvaard jij homoseksuele mensen? Ervaar je daar bepaalde moeiten bij? Herken je dat het tegenstrijdig voelt: 'aanvaarden' én 'richting zoeken'? Hoe helpt het christelijk geloof om die beide dingen bij elkaar te brengen?

II De Bijbel open

- 2.1 - 2.2 Bespreek de drie genoemde bijbelgedeelten. Welke conclusies trek jij uit die bijbelgedeelten?
- 2.3 We kunnen niet met stelligheid aantonen en evenmin ontkennen dat de Bijbel weet heeft homoseksualiteit zoals wij dat vandaag als levensgevoel kennen. Heeft dat gevolgen voor de vraag of de Bijbel homoseksueel geslachtsverkeer afwijst?
- 2.4 Welke plek hebben relaties en seksualiteit op de lijn tussen schepping en verlossing? Wat betekent de relatie met Christus voor (seksuele) relaties?

III De Bijbel en homoseksuele relaties

- "De Bijbelse manier van spreken over homoseksualiteit kan bij ons makkelijk voor vervreemding zorgen." Herken je dat? Hoe ga je daarmee om?
- 3.1 Zie jij in het licht van Jezus' spreken over relaties ruimte voor duurzame homoseksuele relaties?
 - 3.2 – 3.4 Wat vind je van de genoemde tegenwerpingen, en de beantwoording daarvan?
 - 3.5 (a) (zie bij 4.5)
 - 3.5 (b) Wat kunnen homoseksuele mensen betekenen binnen onze huidige cultuur? Wat houdt de roeping om 'anders' zijn binnen onze cultuur in voor heteroseksuele mensen?

IV Omgaan met homoseksualiteit

- 4.1 – 4.2 Homoseksualiteit als 'gebrokenheid' – vind je dat een goede typering? Wat betekent die typering voor je visie op homoseksualiteit?
- 4.3 Homoseksuelen en heteroseksuelen zijn welkom aan de avondmaalstafel, ook – juist! – met hun zonden. "Kiezen voor een levensweg in de tegengestelde richting [nl. dan de weg die God in Bijbel wijst] voert je bij God vandaan. Dat kan zichtbaar worden doordat je dan op een bepaald moment niet meer kunt worden uitgenodigd voor de avondmaalsvieringen." Kun je hiermee instemmen?
- 4.5 en 3.5 (a) Wat kunnen we als homoseksuelen en heteroseksuelen in de gemeente voor elkaar betekenen?

De digitale versie van de brochure is beschikbaar via: handreikingrotterdamstad@gmail.com